

سۇئال

مەن بىر مۇسۇلمان قىز، ئاللاھقا ئىشەنمەيدىغان كاپىرلارنىڭ دىيارىدا ياشايمەن. ئىككى ھەرەم دىيارىغا ئوخشاش ئۆزۈم ياخشى كۆرىدىغان كىشىلەرنىڭ دىيارىغا كېتىشنى ئويلايمەن، ئانام بۇ پىكرىمگە قارشى تۇرىۋاتىدۇ، ئەمما مەن ئاللاھ ياقىتىۋالمايدىغان زېمىندىن يىراق بولۇپ، مۇسۇلمانلار جەمئىيىتىدە ياشاش ئۈچۈن ئىككى ھەرەم زېمىنىغا ھىجرەت قىلىشنى ئۈمىد قىلىمەن. مېنىڭ مەھرەمسىز ھىجرەت قىلىشىم توغرا بولامدۇ؟، كاپىر دىيارىدا ئانامنى يالغۇز تاشلاپ كەتسەم قانداق بولىدۇ؟، ئانام مېنىڭ ئۆزىنى يالغۇز تاشلاپ كېتىشىمنى خالىمايدۇ، مەن بىلەن بىرگە ھىجرەت قىلامدۇ ياكى قىلمايدۇ؟ بۇنى بىلمەيمەن، ماڭا توغرا يول كۆرسەتكەن بولساڭلار. ئاللاھ سىلەرنىڭ ئىلمىڭلارنى زىيادە قىلسۇن، دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە ياخشى مۇكاپات ئاتا قىلسۇن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەلمە دەھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

ئەسلىدە خانىم - قىزلارنىڭ مەھرەمسىز سەپەر قىلىشى توغرا بولمايدۇ، بۇھەقتە ئىلگىرى (101520 ۋە 145413) نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابىدا تەپسىلىي توختالغان ئىدۇق. لېكىن ئالىملار يۇقىرىقى ھۆكۈمدىن بۇھۆكۈمنى ئىستىسنا قىلدى: يەنى خانىم - قىزلار ئۈچۈن ئاجىپ بولغان سەپەرلەر دەپ ئۇنىڭ جۈملىسىدىن: كاپىر دىيارىدىن ئىسلام دىيارىغا ھىجرەت قىلىشىڭىزنى ئايرىدى.

ئىمام ئەھمەد ۋە ئىبىن رەھىمە ھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: “ئالىملار ھەممىسى بىردەك خانىم - قىزلارنىڭ ھەج - ئۆمۈردىن باشقا سەپەرگە مەھرەمسىز چىقىشى توغرا بولمايدۇ، دېگەن قاراشقا بىرلىككە كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن كاپىر دىيارىدىن ھىجرەت قىلىشىمە سىلىسىدە، خانىم - قىزلارنىڭ مەھرىمى بولمىغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ كاپىر دىيارىدىن ئىسلام دىيارىغا مەھرەمسىز ھىجرەت قىلىشىنى توغرا دەپ قارىدى، چۈنكى خانىم - قىزلار كاپىر دىيارىدا ئۆز دىنى ۋە ئەقىدىسىنى ئاشكارا قىلالماستىن ياشىشى، شۇنداقلا ئۆزى ۋە دىنىنى يوقىتىپ قويۇشتىن ئەنسىرسە، مەزكۇر رايوندا ياشىشى ھارامدۇر.” تۈگىدى. [“شەرھى سەھىھ مۇسلىم” (9-توم 104-بەت)].

ئەبۇ ئابباس قۇرتۇبىي رەھىمە ھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: “ئالىملار، ئايال كىشى ئۆز نەپسىدىن ۋە دىنىدىن ئەنسىرىگەن ۋاقىتتا مەھرەمسىز يالغۇز سەپەر قىلىشى زۆرۈر بولىدۇ، دېگەن قاراشتا بىرلىككە كەلگەن.” تۈگىدى. [“ئەل مۇپھەملىما ئەشكەلە من تەلخىس كىتاب مۇسلىم” 6-توم 11-بەت].

“دېننىتۇرغۇزۇش مۇھىم بولۇپ، ئۇ مۇھىم ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ئېلىپ بارىدىغان ئىش مۇھىمدۇر.” [مەتالىب ئەۋلىيە نۇھا 3-توم 433-بەت].

يۇقىرىدىكىدەلىللەرگە ئاساسەن ئەگەر سىز ھازىر ياشاۋاتقان دۆلەتتە ئىسلام شۇئارىلىرى ۋە دىنىي ئىبادەتلەرنى تولۇق ئادا قىلىش ئەركىنلىكىڭىز بولمىسا ياكى ئۆزىڭىز ۋە دىنىڭىزنىڭ زاپىھە بولۇپ كېتىشىدىن ئەنسىرسىڭىز، ئۇ ۋاقىتتا ئۆزىڭىز ۋە دىنىڭىزنى تىنچلىققا ئېلىپ بارىدىغان باشقا بىر دىيارغا ھىجرەت قىلىشىڭىز لازىم بولىدۇ. دىننى قوغداش ئاتا-ئانىغا ئىتائەت قىلىشتىن ئىلگىرى تۇرىدۇ. بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا قۇرئان كىرىمىدە مۇنداق دەيدۇ: **وَإِنْ جَاهِدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۚ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا** تەرجىمىسى: **ئەگەر ئاتا-ئاناڭ سېنى سەن بىلمەيدىغان نەرسىنى ماڭا شېرىك كەلتۈرۈشكە زورلىسا، ئۇلارغا ئىتائەت قىلمىغىن، ئۇلارغا دۇنيادا ياخشى مۇئامىلىدە بولغىن (يەنى دىنىڭغا زىيانەتمەيدىغان ئاساستا ياخشىلىق قىلغىن).** [سۈرە لوقمان 15-ئايەت].

ئەمما سىز ھازىر ياشاۋاتقان دىيارىڭىزدا، ئىسلام شۇئارىلىرىنى تۇرغۇزۇپ، دىنىي ئىبادەتلىرىڭىزنى تولۇق ئادا قىلىپ، ئۆزىڭىزگە ئىگە بولۇپ ياشاش شارائىتىدا بولسىڭىز، بۇنداق ھالەتتە سىزنىڭ باشقا دىيارغا ھىجرەت قىلىشىڭىز ۋاجىپ ئەمەس بەلكىمۇ ستەھەبىدۇر.

بۇ ۋاقىتتا سىزنىڭ ياغۇز سەپەر قىلىشىڭىز ئىككى تەرەپتىن توغرا بولمايدۇ: بىرىمەھرىمەننىڭ بولماسلىقى، يەنە بىرى ئانىڭىزنىڭ سەپەر قىلىشىڭىزغا رۇخسەت قىلماسلىقىدىن ئىبارەتتۇر.

ئىمام بەھۇتىيەرەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: “مۇستەھەپ بولغان سەپەرلەرگە ئاتا-ئانىنىڭ رۇخسەتى بىلەن چىقىش كېرەك، چۈنكى ئاتا-ئانىغا ياخشىلىق قىلىش پەرز ئەيىن بولغان ئەمەللەرنىڭ بىرىدۇر. ئۇنداق بولغان ئىكەن، پەرز ئەيىن بولغان ئەمەللەر پەرز كۇپايە ۋە باشقا مۇستەھەپ ئەمەللەردىن ئادا قىلىشتا ئىلگىرى تۇرىدۇ.” [كەششاپ ئەلقەنناي] ناملىق ئەسەر 6-توم 322-بەت].

شۇنىڭ ئۈچۈن سىز ئانىڭىزغا ياخشى مۇئامىلىدە بولۇڭ، ئۇنىڭغا كۆيۈنۈپ ۋە ھەر ۋاقىت ھەمراھ بولۇشىڭىز ھارپىسىدا بەلكىم ئاللاھ تائالا سىزنىڭ قولىڭىز ئارقىلىق ئانىڭىزنىمۇ توغرا يولغا ھىدايەت قىلسا ئەجەب ئەمەس.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.